

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin tarafından Anayasanın 98 ve Meclis İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Gamze AKKUŞ İLGEZDİ
İstanbul Milletvekili

Son günlerde çeşitli basın ve yayın organlarında hayati önem taşıyan Iclusig (Ponatinib), Chenodioksikolik, Naltrekson, Soliris (Eculizumab) ve Harvoni (Ledipasvir/Sofosbuvir) ilaçları hakkında toplumun ilaçlara ve kurumlara güvenini sarsacak düzeyde kritik ve hayati iddialar yayınlanmıştır. Öte yandan söz konusu iddiaların çıkış noktasının Bakanlığınıza bağlı Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK)'nda görevli bir kaynak olması dikkat çekicidir. Söz konusu iddia ve kanıtlara göre;

- Sosyal Güvenlik Kurumu ve Türk Eczacıları Birliği tarafından ithal edilen ve yukarıda isimleri verilen ilaçların kimisinin içerisinde ilaca özgü etken madde bulunmadığı;
- SGK'da görevli bir sorumlu kişinin satın alınan bu ilaçların sahte olabileceğine dair kritik bilgiyi firma yetkilisine bildirdiği ve bunun üzerine söz konusu iddianın gerçek olduğunun saptanarak 17 Ekim 2019 tarihinde konunun savcılığa intikal ettirildiği;
- Saptanan "sahte ilaç" hakkında Sağlık Bakanlığı'nın 10 Ocak 2019 tarihinde haberdar olduğu, konunun Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ)'ne iletiliği ve DSÖ'nün 31 Ocak 2019 tarihinde Türkiye kaynaklı bu sahte ilaç sorununun "acil global uyarı" olarak tüm dünya ülkelerine gönderdiği;
- Bu süreçte SGK'nın konu hakkındaki iddiaları ciddiye almaması nedeniyle 12 Aralık 2018 tarihinde Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu yetkilileri tarafından ziyaret edilerek konunun hayati öneminin yüz yüze aktarıldığı, aynı dönemde SGK'ya Iclusig firması yetkilileri tarafından da resmi başvuru yapıldığı, ancak tüm bu girişimlere rağmen SGK'nın söz konusu ilaçları kendisinin analiz yapmak istediğini gerekçe göstererek "sahte ilaç" iddialarına konu olan ilaçların analiz edilmesinin fiilen önlendiği;
- Aynı dönemde yine Türkiye'den yurtdışına satılan Ponatinib etken maddeli ilaçların İsviçre'deki firma tarafından analizinin yapılarak sahte ilaç olduğunun kanıtlandığı;
- Ulaşılan tüm kanıtların Türkiye Cumhuriyeti yetkililerine ve DSÖ'ye iletiliği;
- Ancak kanıtlanan bu gelişmelere rağmen SGK'nın 1 Şubat 2019 tarihine kadar ciddi bir girişimde bulunmadığı, söz konusu tarihte ise ilaçların "İlaç Denetim Dairesi Başkanlığı Analiz ve Kontrol Laboratuvarı"na teslim ettiği ve orada yapılan analizin dünyada kanıtlananın aksine "sahte ilaç olmadığı"nın tespit edildiği;
- Bu süreçte SGK'nın "sahte ilaç" sattığı iddia edilen ve yurtdışı analizde sahte ilaç olduğu kanıtlanan ilaçları tedarik eden firmaların isimlerini paylaşmadığı ve adeta fiilen koruduğu;
- Açılan soruşturmayla istinaden müfettişlerin talep etmesine rağmen SGK'nın vermediği ilaç örneklerinin ancak kolluk kuvvetleri zoruyla alınıp analiz edilebildiği ve Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Laboratuvarı'nda yapılan analiz sonrasında ilaç örneklerinin Ponatinib etken maddeyi içermediğinin kanıtlandığı;
- Bakanlığınıza bağlı SGK'nın karar verdiği kimi ilaçların satın alımı, alım listelerine dahil edilmesi ya da çıkarılması ya da alınacak ilaç miktarları konusunda iktidar partisi bir milletvekilinin "iş takibi" yaptığı ve bunun karşılığında 11 milyon avro ücret aldığı;
- Nedeni bilinmeyecek ve kuşkuya çok açık olacak biçimde kimi ilaçların o anki piyasa değerinden 75 kat yüksekte bir ücret ödenerek SGK tarafından alındığı;
- Kimi ilaçların alımında iktidar partisi milletvekillerinin yakınlarının kurdukları firmalar aracılığıyla SGK yetkilileri üzerine baskı uyguladığı;

- m) Sahte ilaç iddiaları hakkında Sağlık Bakanlığı'nın gerekli soruşturmaları tamamlayıp ilaçların sahteliğini kanıtlayarak konuyu SGK'ya aktardığı

iddia edilmektedir. Bu iddia ve gerçeklere ilişkin olarak;

- 1) Söz konusu ilaçlar Genel Sağlık Sigortası kapsamında kaç kişiye kullanılmıştır? Bu kapsamda ne kadar bir mali kaynak kullanılmıştır?
- 2) Bu ilaçları kullanan hastaların sağlık durumları izlenmiş midir? Bu ilaçların kullanılmasından sonra, hastaların sağ kalım süreleri ne olmuştur?
- 3) Sosyal Güvenlik Kurumu bünyesinde yürüyen herhangi bir soruşturma var mıdır? Eğer varsa bu soruşturmanın sonuçları nedir?
- 4) SGK, 2019 yılından itibaren bilinen bu ilaç sahtekârlığı ile ilgili olarak neden sessiz kalmıştır?
- 5) Türkiye'de 2002 yılından bu yana sahte ilaç tedarik eden kaç firma tespit edilmiştir? Bu firmalar söz konusu sahte ilacı hangi ecza depolarına, hangi kurumlara ve kaç kutu satmışlardır? Bu firmaların isimlerinin ve yetkililerinin kamuoyuna açıklanması SGK tarafından neden önlenmektedir?
- 6) Gerek ulusal, gerekse uluslararası laboratuvar analizlerinde sahte ilaç olduğu kanıtlanan ilacın SGK tarafından yaptırılan analizinde sahte olmadığı iddiasının dayanağı nedir? SGK'nın analiz sonucu neden Sağlık Bakanlığı ve yurtdışı kaynaklı analiz sonuçları ile uyumlu değildir?
- 7) SGK, sahte ilaç iddialarını aydınlığa kavuşturmak için neden proaktif bir tutum almamış, aksine adeta sahte ilaç satan firmaları korurcasına ilaç analizinin gecikmesini sağlamış ve neden ancak kolluk kuvvetlerinin gücü ile analiz yapılmasına razı olmuştur?
- 8) TAKEDA adlı firmanın ve İsviçre Denetleme Kurumu'nun analiz sonuçları ile aynı çıkması ile ilacın sahteliğinin kesinleşmesine karşın, "ilaçlar sahte değil" raporu düzenleyen kişiler tespit edilmiş midir? Haklarında soruşturma başlatılmış mıdır? Herhangi bir cezai ve idari işlem uygulanmış mıdır?
- 9) SGK, SBA Pharma ve RAD Ecza Deposu adlı firmalardan evrak ve belge görmeden 15 Mg olandan 120 kutu, 45 Mg olandan 160 kutu sahte ilaç alındığı ve 1 milyon 312 bin 500 Avro bedel ödendiği (güncel kur ile 26 milyon Türk Lirası) iddiası doğru mudur? Doğru ise bu maddi zarar zarara yol açan kişi ve kuruluşlardan karşılanmış mıdır? Karşılanmadıysa kimden, hangi kurum ve kuruluşlardan karşılanacaktır?
- 10) Yurttaşlarına ilaç temin etmekle görevli kurumlar ilaç çetelerinden sahte ilaçlar almış, kamu büyük zarara uğramış ve hastaların sağlık hakkı hiçe sayılmıştır. Bakanlığınızın bu konudaki görüşü ve yaptırımı nedir?
- 11) SGK tarafından yurtdışından temin edilen ilaçlar konusunda iktidar milletvekilleri hangi yetkiyle iş takibi yapmaktadırlar? SGK'nın temin ettiği kimi ilaçlara piyasanın çok üzerinde ücret ödemesinin gerekçesi nedir? SGK, ilaç alımları konusunda tedarikçi firmalara iktidar milletvekillerinin akrabalık ilişkilerini dikkate alan bir yaklaşım mı uygulamaktadır? Eğer bu iddialar gerçek dışı ise SGK'daki iş takibi iddiasıyla 11 milyon avro kazanç sağlayan milletvekili hakkında SGK'yı töhmet altında bırakması nedeniyle herhangi bir suç duyurusunda bulunulmuş mudur?
- 12) Kamuoyuna yansıyan ve kimi bölümleri kanıtlanan bu iddiaların şeffaf biçimde soruşturulması ve hakikatin ortaya çıkarılması için SGK Başkan ve Başkan Yardımcılarının soruşturmanın sonuna kadar açığa alınmamasının gerekçesi nedir?
- 13) Ülkemiz insanının ilaçlara karşı güvenini azaltan ve ülkemizi Dünya Sağlık Örgütü ve tüm ülkeler nezdinde dünyaya sahte ilaç tedarik eden bir konuma düşüren bu skandalın etkilerinin giderilmesi için nasıl bir girişim yapmayı düşünüyorsunuz?